

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ЧЕРНИШЕВА ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF CHERNYSHEVA v. UKRAINE)**

(Заява № 22591/04)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

10 серпня 2006 рік

ОСТАТОЧНЕ

10/11/2006

*Рішення набуває чинності відповідно до умов, визначених п. 2 статті 44.
Текст рішення може підлягати редагуванню.*

У справі «Чернишева проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. П. Лоренцен (P. Lorenzen), Голова,
пані С. Ботучарова (S. Botoucharova),
п. К. Юнгвірт (K. Jungwiert),
п. В. Буткевич (V. Butkevych),
пані М. Цаца-Ніколовська (M. Tsatsa-Nikolovska),
п. Р. Маруст (R. Maruste),
п. Дж. Боррего Боррего (J. Borrego Borrego), судді,
та пані К. Вестердік (C. Westerdiek), Секретар секції,
після обговорення в нарадчій кімнаті 10 липня 2006 року,
виносить таке рішення, що було прийняте цього дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 22591/04), поданою до Суду відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) громадянкою України пані Чернишевою Наталею Миколаївною (далі – заявниця) 07 червня 2004 року.

2. Уряд України (далі – Уряд) представляли його Уповноважені: пані В. Лутковська і п. Ю. Зайцев.

3. 15 березня 2005 року Суд вирішив надіслати заяву на комунікацію з Урядом. Відповідно до п. 3 ст. 29 Конвенції Суд вирішив, що прийнятність та суть скарги розглядатимуться разом.

4. 1 квітня 2006 року дану справу було передано на розгляд нещодавно створеній п'ятій секції (п. 5 правила 25, п. 1 правила 52).

ФАКТИ**I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

5. Заявниця, 1953 року народження, проживає у місті Новгородівка Донецької області, Україна.

6. Заявниця звернулася до Новгородівського міського суду Донецької області з позовом до державного підприємства «Шахта 1/3 Новгородівська» про стягнення заборгованості із заробітної плати померлого чоловіка та компенсації за втрачений заробіток.

7. 7 жовтня 2003 року Новоградівський міський суд задовольнив цей позов і присудив заявниці 10 317,71 грн¹. 17 листопада 2003 року відділ Державної виконавчої служби Новоградівського міського управління юстиції відмовив заявниці у відкритті виконавчого провадження, оскільки боржник на той час вже знаходився в іншому районі.

8. Заявниця подала позов до Новоградівського міського суду Донецької області проти відділу Державної виконавчої служби Новоградівського міського управління юстиції щодо невиконання судового рішення, винесеного на її користь. 13 лютого 2004 року міський суд відхилив цей позов, не знайшовши вини у діях відділу Державної виконавчої служби. 22 квітня 2004 року Апеляційний суд Донецької області залишив це рішення суду без змін. Заявниця подала касаційну скаргу до Верховного Суду України. Розгляд справи досі триває.

9. 25 лютого 2004 року відділ Державної виконавчої служби Селидівського міського управління юстиції відкрив виконавче провадження.

10. Протягом серпня - жовтня 2004 року заявниці було сплачено 8281,50 грн², залишок суми сплачено не було.

11. Заявниця подала позов до Селидівського міського суду Донецької області проти відділу Державної виконавчої служби Селидівського міського управління юстиції, у якому просила відшкодувати матеріальну і моральну шкоду, завдану тривалим виконанням судового рішення, винесеного на її користь. 12 жовтня 2004 року суд не задовольнив позов заявниці. 17 січня 2005 року Апеляційний суд Донецької області залишив це рішення без змін. 22 березня 2005 року Селидівський міський суд відмовив заявниці у прийнятті її касаційної скарги, оскільки вона подала її з пропуском строку. Заявниця оскаржила це рішення. Розгляд справи досі триває..

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

12. Відповідне національне законодавство наведено у судовому рішенні у справі «Сокур проти України» (№ 29439/02, пп. 17-22, 26 квітня 2005 року).

1. Що на той час складало приблизно 1700,86 ЄВРО.

2. Приблизно 1433,71 ЄВРО.

ПРАВО

I. СУДОВИЙ РОЗГЛЯД СПРАВИ

13. Суд зазначив, що після передачі заяви на комунікацію з Урядом заявниця подала нову скаргу щодо порушення статей 2 і 13 Конвенції у зв'язку з невиконанням судового рішення, винесеного на її користь.

14. На думку Суду, нова скарга не є уточненням первинної заяви заявниці, наданої нею до Суду приблизно рік тому і відносно якої сторони надали свої зауваження. Таким чином, Суд вирішив, що не буде доречним розглядати ці обставини окремо (див. справу «Піряник проти України», № 75788/01, п. 20, 19 квітня 2005 року).

II. ЩОДО ПРИЙНЯТНОСТІ

15. Заявниця скаржилась на тривалість виконання судового рішення, винесеного на її користь. Вона посилялась на п. 1 статті 6 Конвенції і статтю 1 Першого протоколу до Конвенції. Ці статті, наскільки це має відношення до справи, передбачають наступне:

Пункт 1 стаття 6

«Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів ...».

16. Уряд надав заперечення стосовно невичерпання національних засобів захисту, аналогічне до тих, що вже були відхилені Судом у справі «Ромашов проти України» (№ 67534/01, пп. 28-32, 27 липня 2004 року). Суд вирішує, що дане заперечення слід відхилити з тих же причин.

17. Суд дійшов висновку, що скарга заявниці щодо порушення п. 1 статті 6 Конвенції щодо тривалості виконання судового рішення Новогродівського міського суду не є очевидно необґрунтованою, як це визначається п. 3 статті 35 Конвенції. Суд також зазначив, що скарга не є неприйнятною до розгляду за будь-яких інших підстав. Таким чином, її слід вважати прийнятною. З тих же причин скарга заявниці щодо порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції не може вважатися неприйнятною.

III. ЩОДО СУТІ СПРАВИ

18. Уряд зазначив, що відповідальність держави в цій ситуації була зведена до організації та належного проведення виконавчого провадження і що його тривалість була спричинена тяжким фінансовим станом боржника та кризою в енергетичній галузі України в цілому. Уряд заявив, що виконавчою службою було вжито всіх необхідних заходів для виконання рішення суду і їй не може ставитися в вину тривалість такого виконання. Правомірність дій щодо виконання судового рішення в цій справі було підтверджено національними судами. Уряд заявив, що держава не може вважатися відповідальною за борги її підприємств.

19. Заявниця не погодилась з цим.

20. Суд зауважив, що судові рішення, винесене на користь заявниці, не виконувалось більше двох років і восьми місяців.

21. Суд нагадує, що вже було встановлено порушення п. 1 статті 6 Конвенції і статті 1 Першого протоколу до Конвенції в аналогічних справах (вив. вищезгадані справи «Сокур проти України», пп. 30-37, та «Шмалько проти України», № 60750/00, пп. 55-57, 20 липня 2004 року).

22. Вивчивши всі надані йому матеріали, Суд приходить до висновку, що Уряд не представив жодних фактів або аргументів, що надали б можливість Суду дійти іншого висновку у цій справі.

23. Таким чином, в цій справі було порушення п. 1 статті 6 Конвенції і статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

IV. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

24. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію.»

A. Шкода

25. Заявниця просила сплатити 9903 ЄВРО як компенсацію за завдану їй матеріальну і моральну шкоду.

26. Уряд зауважив, що заявниця не обґрунтувала заявлену суму компенсації.

27. Суд не знайшов причинного зв'язку між встановленим порушенням та стверджуваною шкодою. У зв'язку з цим Суд відхилив цю вимогу.

28. Проте, оскільки судові рішення на користь заявниці не були виконані в повному обсязі (див. п. 10), Суд вирішив, що якщо Уряд виплатить заявниці залишок призначеної їй судом компенсації, це буде вважатися остаточним врегулюванням скарги щодо матеріальної шкоди заявниці.

29. Суд дійшов висновку, що заявниці було завдано моральну шкоду, і призначив виплату їй відповідної компенсації у розмірі 600 ЄВРО.

B. Судові витрати

30. Заявниця також просила 100 ЄВРО за витрати на провадження у Суді.

31. Суд зауважив, що заявниця не представила жодних обґрунтувань щодо заявленого розміру компенсації, проте очевидно, що вона зазнала витрат на послуги пошти для представлення своєї заяви Суду. Таким чином, Суд присудив заявниці відповідну компенсацію в розмірі 30 ЄВРО.

C. Пеня

32. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої мають бути додані три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скаргу прийнятною;
2. *Вирішує*, що у цій справі було порушення п. 1 статті 6 Конвенції;
3. *Вирішує*, що у цій справі було порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції;
4. *Вирішує*, що:
 - (а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявниці залишок боргу за рішенням суду та 630 (шістсот тридцять) ЄВРО як відшкодування моральної шкоди;
 - (b) зазначена сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу, плюс держава-відповідач має сплатити суму будь-якого податку, який може бути стягнутий з заявниці;
 - (c) після сплину вищезазначених трьох місяців і до остаточного розрахунку на названі суми нараховуватиметься простий відсоток у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, що діятиме в період несплати, плюс три відсотки;
5. *Відхиляє* інші вимоги заявниці щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою та повідомлено в письмовій формі 10 серпня 2006 року відповідно до пп. 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.

Клаудія ВЕСТЕРДІК
(Claudia Westerdiek)
Секретар

Пеер ЛОРЕНЦЕН
(Peer Lorenzen)
Голова